

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2023
(OR. en)

7604/23

COMPET 241
IND 127
MI 216
BETREG 2
DIGIT 44
ECOFIN 265
EDUC 100
ENER 139
ENV 272
POLCOM 50
RECH 100

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Απριλίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 168 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 168 final.

σνημμ.: COM(2023) 168 final

Βρυξέλλες, 16.3.2023
COM(2023) 168 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030

Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις αποτελούν κινητήρια δύναμη της κοινωνίας μας καθώς δημιουργούν θέσεις απασχόλησης, καινοτομία και ευημερία. **Η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα** αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την άνθηση των επιχειρήσεων· εδώ και δεκαετίες βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής της ΕΕ.

Ενόψει των πρόσφατων αλληπάλληλων κρίσεων, η ΕΕ έθεσε γρήγορα σε εφαρμογή μια κοινή και συντονισμένη αντίδραση, αποδεικνύοντας έτσι ότι η κοινή μας ισχύς είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των προσπαθειών όλων των κρατών μελών. Οι διαταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού που προκάλεσε η πανδημία της COVID και η ραγδαία αύξηση των τιμών της ενέργειας λόγω της χρήσης του αερίου ως όπλου από τη Ρωσία, έχουν θέσει το ευρωπαϊκό μοντέλο σε δοκιμασία. Οι προκλήσεις αυτές μας ανάγκασαν να προσαρμόσουμε οικονομικές και βιομηχανικές πολιτικές που είχαν αποδείξει τη χρησιμότητά τους, προκειμένου να συνεχίσουμε να προσφέρουμε ευημερία και σταθερότητα στους πολίτες και τις επιχειρήσεις μας και να παραμείνουμε σημαντικός παράγοντας στην παγκόσμια σκηνή. Ωστόσο, η διαχείριση κρίσεων δεν οικοδομεί μια ισχυρή και ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις οικονομία που να διασφαλίζει την ευημερία και την παγκόσμια επιρροή μας. Η οικονομική παραγωγικότητα δεν μπορεί να βασίζεται μόνο σε μέτρα αντίδρασης.

Τώρα είναι η στιγμή να εστιάσουμε στην πιο μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε ένα όλο και πιο δύσκολο γεωπολιτικό περιβάλλον. Είναι **καιρός να εξετάσουμε τις προοπτικές μετά το 2030**, έτος για το οποίο έχουν τεθεί οι περισσότεροι στόχοι πολιτικής της ΕΕ.

Η παρούσα ανακοίνωση έχει ως στόχο να τροφοδοτήσει τις συζητήσεις των ηγετών και των ηγέτιδων σχετικά με τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πρέπει να αποφασίζουν σχετικά με τις επενδύσεις τους για το μέλλον έχοντας να αντιμετωπίσουν αστάθμητους παράγοντες, περιορισμούς στον εφοδιασμό και όχι πάντα θεμιτό ανταγωνισμό.

Η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα που διαθέτει και να μην περιοριστεί απλώς στις προσπάθειες να καλύψει την υστέρηση και να γεφυρώσει το χάσμα στην ανάπτυξη και την καινοτομία. Ένα μακρόπνοο, σαφώς καθορισμένο και συντονισμένο πλαίσιο της ΕΕ θα δημιουργήσει ακμάζουσες επιχειρήσεις, ικανές να ανταγωνίζονται στην παγκόσμια αγορά, να προσφέρουν ελκυστικές θέσεις εργασίας και να λειτουργούν ως πρότυπα παγκοσμίως. Για να τεθεί η οικονομία της ΕΕ σε πορεία βιώσιμης ανάπτυξης και μετά το 2030, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να καταβάλουν δραστήριες προσπάθειες για να πραγματοποιήσουν διαρθρωτικές βελτιώσεις, καλά εστιασμένα επενδυτικά και κανονιστικά μέτρα σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίνονται στην παρούσα ανακοίνωση. Τώρα είναι η στιγμή να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε, σε μια συγκυρία καθοριστική για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

I. Η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σήμερα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει πολλούς λόγους να είναι υπερήφανη. Είναι μία από τις τρεις μεγαλύτερες οικονομικές περιοχές του κόσμου καθώς το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών της ΕΕ με τον υπόλοιπο κόσμο αντιπροσωπεύει το 16,2 %¹ του παγκόσμιου εμπορίου, ποσοστό

---

¹ [Ίδιοι υπολογισμοί στο WB-WDI \(https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators\)](https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators)

υψηλότερο από το μερίδιο της ΕΕ των 27 στο παγκόσμιο ΑΕΠ: σχεδόν 15 %². Ωστόσο, μια προσεκτικότερη ματιά δείχνει ότι από τα μέσα της δεκαετίας του '90 μέχρι σήμερα, **η μέση αύξηση της παραγωγικότητας στην ΕΕ είναι ασθενέστερη από ό,τι σε άλλες μεγάλες οικονομίες**, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το χάσμα στα επίπεδα παραγωγικότητας. Η δημογραφική αλλαγή προκαλεί περαιτέρω πιέσεις. Οι αναλύσεις δείχνουν ότι η ΕΕ δεν βρίσκεται επίσης στο ίδιο επίπεδο με άλλα μέρη του κόσμου σε ορισμένες διατομεακές τεχνολογίες, υπολείπεται και στις τρεις διαστάσεις της καινοτομίας, της παραγωγής και της υιοθέτησης³ και αδυνατεί να αξιοποιήσει τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις που λειτουργούν ως καταλύτες για τη μελλοντική ανάπτυξη.

Η **διττή μετάβαση** που εδράζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁴ και στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Δεκαετία»⁵ **προωθεί την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ**, διανοίγει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και συμβάλλει στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στις παγκόσμιες αγορές. Την περίοδο 1990-2021, η οικονομία της ΕΕ αυξήθηκε κατά περισσότερο από 61 %, ενώ οι εκπομπές μειώθηκαν κατά 28 %, πράγμα που δείχνει σαφώς ότι η ανάπτυξη αποσυνδέεται από τις εκπομπές CO₂. Μια έντονα ψηφιοποιημένη βιομηχανία θα είναι σε θέση να παράγει με πιο έξυπνο, αποδοτικό, ασφαλή και καθαρό τρόπο. Η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων που επενδύουν ήδη στην καινοτομία βάσει δεδομένων και στην ανάλυση δεδομένων αυξάνεται κατά περίπου 5 %-10 % ταχύτερα από ό,τι η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων που δεν επενδύουν σε αυτούς τους τομείς⁶.

Για να δώσει ώθηση στην ανάκαμψη μετά την πανδημία, η Επιτροπή έχει χαράξει μια πορεία για την προώθηση **των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων**. Εκτός από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, πολλά προγράμματα της ΕΕ συμβάλλουν στη διττή μετάβαση καθώς, για παράδειγμα, το 35 % των συνολικών δαπανών από όλα τα προγράμματα της ΕΕ προορίζεται για την επίτευξη των στόχων για το κλίμα. Με το πρόσφατο **βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας**⁷, η Επιτροπή περιέγραψε τι χρειάζεται για να παραμείνει ανταγωνιστικός μεσοπρόθεσμα ο τομέας μηδενικών καθαρών εκπομπών και υπογράμμισε την ανάγκη ταχύτερων και απλούστερων διαδικασιών προκειμένου οι επιχειρήσεις να αναπτύσσονται στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους. Η διοικητική απλούστευση και η εξορθολογισμένη αδειοδότηση έχουν προχωρήσει όσον αφορά την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις κρίσιμες πρώτες ύλες και την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και θα εξεταστούν για ευρύτερη εφαρμογή κατά τα επόμενα χρόνια. Αυτό έγινε με τρόπο στοχευμένο και χωρίς να θιγούν τα υψηλά πρότυπα βιωσιμότητας.

II. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μετά το 2030

---

² [Στατιστικός οδηγός ΓΔ Εμπορίου — Αύγουστος 2022 \(europa.eu\)](#)

³ Πρόκειται για την αυτοματοποίηση επόμενου επιπέδου, το μέλλον της συνδεσιμότητας, τις καταναεμημένες υποδομές, την υπολογιστική επόμενη γενιά, την εφαρμοσμένη ΤΝ, το μέλλον του προγραμματισμού, την αρχιτεκτονική εμπιστοσύνης, τη βιοεπανάσταση. Η ΕΕ πρωτοστατεί στην παραγωγή και την υιοθέτηση υλικών επόμενης γενιάς και στην καθαρή τεχνολογία. Πηγή: McKinsey [securing-europes-competitiveness-addressing-its-technology-gap-september-2022.pdf \(mckinsey.com\)](#)

⁴ COM(2019) 640 final

⁵ COM(2021) 118 final

⁶ ΟΟΣΑ (2015). Data-driven innovation: big data for growth and well-being (Καινοτομία βάσει δεδομένων: μαζικά δεδομένα για την ανάπτυξη και την ευημερία), εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι.

⁷ COM(2023) 62 final

Σήμερα επικρατεί ευρεία συναίνεση σχετικά με το **ευρωπαϊκό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, το οποίο βασίζεται στη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, την οικονομική ασφάλεια, το εμπόριο και την ανοικτή στρατηγική αυτονομία καθώς και τον θεμιτό ανταγωνισμό, ως πηγή ευημερίας.**

Η βιώσιμη ανταγωνιστικότητα στηρίζεται στην αύξηση της παραγωγικότητας, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τη μακροοικονομική σταθερότητα και τη δικαιοσύνη. Η οικονομική ασφάλεια είναι η ικανότητα της οικονομίας της ΕΕ να αντέχει σε κλυδωνισμούς και να προστατεύει τα συμφέροντά της, χάρη στις ανθεκτικές και διαφοροποιημένες αλυσίδες εφοδιασμού και τις καλές επιδόσεις των επιχειρήσεών της. Επιδιώκοντας μια ανοικτή στρατηγική αυτονομία, η ΕΕ δεσμεύεται να ανοίξει το εμπόριο, αναλαμβάνοντας παράλληλα την ευθύνη της για τη διαμόρφωση ενός πιο βιώσιμου και δίκαιου κόσμου, αναπτύσσοντας τις δικές της ικανότητες για να αυξήσει την ανθεκτικότητα και αντιμετωπίζοντας με αποφασιστικότητα καταναγκαστικές και αθέμιτες πρακτικές.

Έχουμε να διδαχτούμε πολλά από την ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα ευρύτερα προγράμματα και οι μεταρρυθμίσεις σε κοινοτικό επίπεδο με σαφή διάσταση ανταγωνιστικότητας, όπως η *κοινή εμπορική πολιτική* κατά τη δεκαετία του 1950 και το *πρόγραμμα για την ενιαία αγορά* κατά τη δεκαετία του 1980, ενίσχυσαν την οικονομική δραστηριότητα και την παραγωγικότητα. **Η ανάληψη κοινής δράσης σε επίπεδο ΕΕ με περισσότερη αποφασιστικότητα μπορεί να τονώσει εκ νέου την ευημερία και την παραγωγικότητα σήμερα.**

Το ευρωπαϊκό μας σύστημα δικαιωμάτων και αξιών είναι αυτό που προσελκύει άτομα και επιχειρήσεις στην ΕΕ, έχοντας ως βάση ένα ισχυρό ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο με **ίσες ευκαιρίες για όλες και όλους** και μια οικονομία της αγοράς, χωρίς να αφήνει κανέναν άνθρωπο στο περιθώριο. Η ΕΕ, με την υποστήριξη του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, είναι πρωτοπόρα στις περισσότερες διαστάσεις της κοινωνικής ένταξης⁸. Οι ισχυροί θεσμοί, ένα σταθερό μακροοικονομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς εργασίας, η βιώσιμη κατάσταση από άποψη χρέους και μια πολιτική προσανατολισμένη στη σταθερότητα των τιμών θα εξακολουθήσουν να αποτελούν τους παράγοντες επιτυχίας για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Το κράτος δικαίου εγγυάται τα θεμελιώδη δικαιώματα και στηρίζει ένα σταθερό, προβλέψιμο και φιλικό προς τις επενδύσεις επιχειρηματικό περιβάλλον με κατοχυρωμένο δικαίωμα έννομης προστασίας. Στο ίδιο πνεύμα, οι υψηλής ποιότητας υποδομές και το ανθρώπινο κεφάλαιο με καλά εκπαιδευμένο και καταρτισμένο εργατικό δυναμικό συγκαταλέγονται στα πλεονεκτήματα της ΕΕ.

Στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Εξαμήνου**, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει αναλύσεις και να απευθύνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την αντιμετώπιση των βασικών εμποδίων για τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στα κράτη μέλη, διασφαλίζοντας μια αποτελεσματική μεταρρυθμιστική δυναμική για τη **δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημοσιονομικές πολιτικές και τη μακροοικονομική σταθερότητα.

Για τη διαμόρφωση του μέλλοντος της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, η Επιτροπή προτείνει οι εργασίες να πραγματοποιηθούν με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Παράλληλα με αυτούς τους εννέα κινητήριους μοχλούς και ως

---

⁸ Η εισοδηματική ανισότητα, όπως μετράται βάσει του δείκτη Gini, είναι 30, έναντι 41 στις ΗΠΑ και 39,7 στην Κίνα. Οι τάσεις όσον αφορά τη συνολική εισοδηματική ανισότητα δείχνουν σταθερή μείωση [Δείκτες του κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων – Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων – Eurostat \(europa.eu\)](#)

δεύτερο σκέλος δράσης, η Επιτροπή θα εργαστεί ενεργά για ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα ενισχύει την ανάπτυξη.

1. Μια λειτουργική ενιαία αγορά

Η ενιαία αγορά αντιπροσωπεύει 23 εκατομμύρια επιχειρήσεις που απασχολούν σχεδόν 128 εκατομμύρια ανθρώπους και συμβάλλει στη διαρθρωτική αύξηση του ΑΕΠ της ΕΕ κατά περίπου 9 %⁹. Παρέχει στις επιχειρήσεις πρόσβαση σε πελατειακή βάση άνω των 440 εκατομμυρίων ανθρώπων και αποτελεί τη βάση για να αναπτύσσονται οι επιχειρήσεις στο εξωτερικό και να επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας.

Η ανακοίνωση με τίτλο «Τριάντα χρόνια ενιαίας αγοράς»¹⁰ εξετάζει τα επιτεύγματα και τις δυνατότητές της και υποδεικνύει πού μπορούν να γίνουν περισσότερα για την άρση των εμποδίων και την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς.

Αδιαμφισβήτητα, η ενιαία αγορά αποτελεί τον πυρήνα της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και θα παραμείνει ο πυρήνας της και στο μέλλον. Η ενιαία αγορά είναι το στοιχείο που κάνει πραγματικότητα τις τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες της Συνθήκης.

⁹ [Legal obstacles in Member States to Single market rules](#) (Νομικά εμπόδια στα κράτη μέλη όσον αφορά τους κανόνες της ενιαίας αγοράς), Θεματικό Τμήμα Οικονομίας, Επιστημών και Ποιότητας Ζωής, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Νοέμβριος 2020.

¹⁰ Ανακοίνωση: Τριάντα χρόνια ενιαίας αγοράς, COM(2023) 162 final.

Ο επί ίσοις όροις ανταγωνισμός στην ενιαία αγορά και παγκοσμίως εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα. Για τις επιχειρήσεις, η ενιαία αγορά αποτελεί την κύρια κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Για τις καταναλώτριες και τους καταναλωτές σε όλο τον κόσμο, αποτελεί πηγή εμπιστοσύνης στο ότι τα προϊόντα που αγοράζουν στην Ένωση είναι ασφαλή και υψηλής ποιότητας και παράγονται σύμφωνα με υψηλά εργασιακά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση «Τριάντα χρόνια ενιαίας αγοράς», η ορθή και έγκαιρη μεταφορά της νομοθεσίας της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο είναι κρίσιμης σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία για την ενιαία αγορά θα επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Μια **ισχυρή πολιτική ανταγωνισμού** πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο των προσπαθειών μας. Είναι καίριας σημασίας για τη δημιουργία καινοτομίας και τη μείωση των τιμών που πληρώνουν οι καταναλώτριες και οι καταναλωτές στην ΕΕ¹¹. Η Επιτροπή διεξάγει επί του παρόντος επανεξέταση που καλύπτει περισσότερες από 20 σύνολα κανόνων ανταγωνισμού και κατευθυντήριων γραμμών σε όλες τις νομικές πράξεις της, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές εξελίξεις των τελευταίων ετών, ιδίως την ψηφιοποίηση και τους νέους τρόπους προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών, και προκειμένου να λάβει υπόψη τον ολοένα και πιο διασυνδεδεμένο και παγκοσμιοποιημένο χαρακτήρα των εμπορικών συναλλαγών. Καθιέρωσε επίσης νέα εργαλεία για την αντιμετώπιση καινοφανών απειλών κατά του ανταγωνισμού. Με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές διασφαλίζεται ότι οι μεγάλες εταιρείες πλατφορμών δεν στρεβλώνουν τον θεμιτό ανταγωνισμό. Ο κανονισμός για τις ξένες επιδοτήσεις προστατεύει τον επί ίσοις όροις ανταγωνισμό για όλες τις εταιρείες στην ενιαία αγορά μέσω της αντιμετώπισης των στρεβλώσεων που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις. Παράλληλα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αξιοποιεί πλήρως τα μέσα εμπορικής άμυνας και το βασικό σε κανόνες διεθνές εμπόριο κατά αθέμιτων εμπορικών πρακτικών όπως το ντάμπινγκ και οι στρεβλωτικές επιδοτήσεις.

Για την **περαιτέρω ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς**, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση «Τριάντα χρόνια ενιαίας αγοράς», είναι αναγκαίο να αρθούν οι φραγμοί και να δοθεί έμφαση σε ορισμένους τομείς. Για παράδειγμα, η Επιτροπή θα εργαστεί για την περαιτέρω εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ», μεταξύ άλλων μέσω **μονοαπευθυντικών θυρίδων**, σε τομείς όπως η φορολογία, τα τελωνεία και η υποβολή κανονιστικών εκθέσεων¹². Όσον αφορά τη μελλοντική πορεία, υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για την ενίσχυση και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς υπηρεσιών.

Η περαιτέρω **διεύρυνση και εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς αποτελεί το πλέον οικονομικά αποδοτικό μέτρο για τη διασφάλιση της παραγωγικότητας της ΕΕ**. Το επίπεδο ολοκλήρωσης του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών έχει διπλασιαστεί τα τελευταία 30 χρόνια, αλλά η ολοκλήρωση στον τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος αντιπροσωπεύει περίπου το 70 % του ΑΕΠ της ΕΕ, υπολείπεται πολύ ακόμη του επιπέδου του τομέα των αγαθών.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνεται ο ακόλουθος βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ):

---

¹¹ COM(2021) 713 final

¹² Πρωτοβουλίες όπως η μονοαπευθυντική θυρίδα για τον ΦΠΑ στο ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία εφαρμόζεται από τον Ιούλιο του 2021· η πρόταση για ένα ευρωπαϊκό ενιαίο σημείο πρόσβασης (ESAP) για τη βελτίωση της πρόσβασης του κοινού σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και πληροφορίες βιωσιμότητας των οντοτήτων, υπό διαπραγμάτευση [COM(2021) 723 final] ή το τεχνικό σύστημα «μόνον άπαξ» (OOTS) που είναι προσβάσιμο μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης της ΕΕ.

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
1	Ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς (εμπόριο έναντι ΑΕΠ)	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	Άνοδος 23,5 % για τα αγαθά (2021) 6,75 % για τις υπηρεσίες (2021)
2	Έλλειμμα συμμόρφωσης	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	0,5 % 1,3 % (2021)

2. Πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια και επενδύσεις

Οι ιδιωτικές επενδύσεις αντιπροσωπεύουν πάνω από το 85 % του συνόλου των επενδύσεων στην ΕΕ¹³. Οι επενδύσεις που απαιτούνται για την επιτάχυνση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης θα πρέπει να προέλθουν πρωτίστως από τον ιδιωτικό τομέα.

Το σημερινό μέγεθος και βάθος των κεφαλαιαγορών της ΕΕ δεν επαρκούν για τη στήριξη της μελλοντικής ανάπτυξης της ΕΕ. Η χρηματοπιστηριακή κεφαλαιοποίηση της ΕΕ είναι μικρότερη από το ήμισυ εκείνης των Ηνωμένων Πολιτειών, ως ποσοστό του ΑΕΠ, και χαμηλότερη από εκείνη της Ιαπωνίας, της Κίνας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Ωστόσο, οι Ευρωπαίοι αποταμιεύουν πολύ περισσότερο από ό,τι οι Αμερικανοί.

Ο κλάδος των επιχειρηματικών κεφαλαίων της ΕΕ είναι υποεικοσαπλάσιος εκείνου των ΗΠΑ¹⁴, ενώ οι περισσότερες επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων συγκεντρώνονται σε λίγα μόνο κράτη μέλη της ΕΕ.

Μια ανταγωνιστική οικονομία χρειάζεται αποτελεσματική πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η δημόσια στήριξη διαδραματίζει βέβαια καιρό ρόλο ως καταλύτης για την κινητοποίηση επενδύσεων, όμως, δεδομένων των τεράστιων αναγκών, είναι ουσιαστικής σημασίας η σημαντική ιδιωτική χρηματοδότηση. Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια η πρόσβαση σε χρηματοδότηση έχει βελτιωθεί σημαντικά στην ΕΕ, τα επιχειρηματικά κεφάλαια (ιδίως για την ανάπτυξη και την επέκταση των επιχειρήσεων) παραμένουν λιγοστά.

¹³ Επενδύσεις της γενικής κυβέρνησης ως % των συνολικών ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. ΑΕΠ και δαπάνες-Επενδύσεις ανά τομέα – Στοιχεία του ΟΟΣΑ.

¹⁴ Αποτιμούμενος με βάση τις ροές (2021· Πηγή: InvestEurope για την ΕΕ· National Venture Capital Association για τις ΗΠΑ).

Η εμπάθουση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών είναι ουσιαστικής σημασίας για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης και την αποδοτική κατανομή κεφαλαίων σε ολόκληρη την ΕΕ. Η ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών και η διασυνοριακή τους ολοκλήρωση θα δώσουν στις επιχειρήσεις δυνατότητες πρόσβασης σε διάφορες πηγές χρηματοδότησης και επενδυτικές ευκαιρίες κατά τη σύστασή και την ανάπτυξή τους στην Ευρώπη. Επιπλέον, η ΕΕ πρέπει να ξεπεράσει τον κατακερματισμό ώστε να διευκολύνει τις διασυνοριακές επενδύσεις. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, απαιτείται μια περισσότερο εναρμονισμένη νομοθεσία περί αφερεγγυότητας, απλουστευμένη πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές, ιδίως για τις μικρότερες επιχειρήσεις, βαθύτερη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών στις κεφαλαιαγορές, άρτια υποδομή της αγοράς, εύκολη πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και πιο ενοποιημένη εποπτεία.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να παράσχει την πλήρη υποστήριξή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την ταχεία έγκριση των προτάσεών της και την αύξηση του επιπέδου φιλοδοξίας, τώρα και στο μέλλον. Όλες οι προτάσεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών θα πρέπει να εγκριθούν πριν από τη λήξη της θητείας της παρούσας Επιτροπής. Τώρα είναι η στιγμή να αναλάβουμε δράση.

Η ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης είναι επίσης καθοριστικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ. Δεδομένου ότι το 75 % του εταιρικού δανεισμού παρέχεται από τράπεζες της ΕΕ, μια ισχυρή Τραπεζική Ένωση είναι καίριας σημασίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στη δήλωση της Ευρωμάδας για την αναθεώρηση του πλαισίου διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων και ασφάλισης καταθέσεων¹⁵.

Η Ένωση Κεφαλαιαγορών και η Τραπεζική Ένωση δεν αποτελούν κάποια τομεακή πολιτική αλλά στηρίγματα της υγιούς λειτουργίας ολόκληρης της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Το **φορολογικό πλαίσιο της ΕΕ** είναι επίσης καίριας σημασίας για τη στήριξη της ανάπτυξης και των ιδιωτικών επενδύσεων, ιδίως με την άρση των φορολογικών φραγμών στις διασυνοριακές επενδύσεις. Όπως εξήγησε, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για ένα πανευρωπαϊκό σύστημα παρακράτησης φόρου στην πηγή και για ένα νέο πλαίσιο φορολογίας εισοδήματος για τις επιχειρήσεις στην Ευρώπη (BEFIT).

Το **κανονιστικό πλαίσιο για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες** έχει υποστεί ουσιαστικές αλλαγές μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα και να ενισχυθούν οι κεφαλαιαγορές. Ένα σταθερό πλαίσιο ευνοεί μεν ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον και την ασφάλεια δικαίου για τους συμμετέχοντες στην αγορά, όμως η νομοθεσία για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που παρέχουν η καινοτομία και οι τεχνολογικές εξελίξεις, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τους αναδυόμενους κινδύνους, σύμφωνα με τη στρατηγική ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και τη στρατηγική πληρωμών λιανικής¹⁶.

Η ΕΕ έχει εδραιωθεί ως **προτοπόρος στη βιώσιμη χρηματοδότηση διεθνώς**. Εργάζεται για τη σύγκλιση των προτύπων υποβολής εκθέσεων για τη βιωσιμότητα σε παγκόσμιο επίπεδο,

---

¹⁵ [Δήλωση της Ευρωμάδας σχετικά με το μέλλον της Τραπεζικής Ένωσης της 16ης Ιουνίου 2022 - Consilium \(europa.eu\)](#) [Δήλωση της Ευρωμάδας σχετικά με το μέλλον της Τραπεζικής Ένωσης της 16ης Ιουνίου 2022 - Consilium \(europa.eu\)](#)

¹⁶ COM/2020/591 final και COM/2020/592 final. Για παράδειγμα, η Επιτροπή θα προτείνει ένα πλαίσιο που θα καθιστά δυνατή τη δυνητική έκδοση ψηφιακού ευρώ από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ιδίως μέσω της διεθνούς πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Η Επιτροπή θα προσπαθήσει να εξορθολογίσει την εφαρμογή των υποχρεώσεων γνωστοποίησης στο μέτρο του δυνατού, διατηρώντας παράλληλα τη φιλοδοξία της ΕΕ όσον αφορά την πράσινη μετάβαση και παρέχοντας καθοδήγηση στις επιχειρήσεις¹⁷. Συνεχίζονται οι εργασίες για τη συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του κανονισμού περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Τα δημόσια κεφάλαια εκκίνησης μπορούν να μοχλεύουν και να κινητοποιούν ιδιωτικές επενδύσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας που συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» της ΕΕ έχει μέχρι στιγμής αποφέρει περισσότερες από 112 «επιχειρήσεις-κενταύρους»¹⁸ και περισσότερες από 12 «επιχειρήσεις-μονόκερους» μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες. Το πρόγραμμα InvestEU αποσκοπεί στην κινητοποίηση χρηματοδότησης άνω των 372 δισ. EUR, κυρίως ιδιωτικής, με έμφαση σε τομείς προτεραιότητας, και η Επιτροπή έχει συνεργαστεί με την ΕΤΕπ και άλλους εταίρους υλοποίησης για τον σχεδιασμό ενός μείγματος προϊόντων που ανταποκρίνεται στις τρέχουσες ανάγκες, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών προϊόντων σε επιχειρηματικά κεφάλαια σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο ή σε στάδιο ανάπτυξης. Ωστόσο, η χρηματοδότηση αυτή δεν θα επαρκούσε για την κάλυψη των αναγκών του μέλλοντος. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αυξηθεί η συνολική χρηματοδότηση για το InvestEU, ιδίως για την περίοδο από το 2024 έως το 2027. Επιπλέον, ένα μελλοντικό Ταμείο Ευρωπαϊκής Κυριαρχίας θα διαδραματίσει μείζονα ρόλο στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Οι υψηλές ιδιωτικές επενδύσεις αποτελούν απόδειξη εμπιστοσύνης στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Τα επιχειρηματικά κεφάλαια συμπληρώνουν την τραπεζική χρηματοδότηση με πιο διαφοροποιημένα μοντέλα χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις νέες καινοτόμες επιχειρήσεις. Η ΕΕ πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για να προσφέρει ευκαιρίες ισοδύναμες με αυτές που προσφέρουν οι άλλες κορυφαίες οικονομίες.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνονται οι ακόλουθοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
3 Καθαρές ιδιωτικές επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	Άνοδος	3,2 % (2021) 2,6 % (2020)
4 Επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	Άνοδος	0,48 % (2021) 0,03 % (2018)

3. Δημόσιες επενδύσεις και υποδομές

¹⁷ Η Επιτροπή έχει ήδη παράσχει καθοδήγηση σχετικά με τις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης, για παράδειγμα σε σχέση με την ταξινόμηση, και, πριν από τα μέσα του 2023, θα παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση σε σχέση με τον κανονισμό περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

¹⁸ Οι όροι «κένταυροι» ή «επίδοξοι μονόκεροι» αναφέρονται σε νεοσύστατες επιχειρήσεις που έχουν επιτύχει αποτιμήσεις άνω των 100 εκατ. EUR. Οι μονόκεροι είναι νεοφυείς επιχειρήσεις που αποτιμήθηκαν σε πάνω από 1 δισ. EUR.

Οι δημόσιες επενδύσεις είναι απαραίτητες για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας μέσω επενδύσεων σε τομείς όπως η έρευνα και ανάπτυξη, η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη, για την προώθηση μιας καλά συνδεδεμένης και απρόσκοπτης ενιαίας αγοράς μέσω επενδύσεων σε υποδομές και για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων. Το 2022, οι δημόσιες επενδύσεις στην ΕΕ ανήλθαν στο 3,2 % του ΑΕΠ. Το 2021, οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση ανήλθαν στο 4,8 % του ΑΕΠ.

Οι δημόσιοι προϋπολογισμοί της ΕΕ και των κρατών μελών της παρέχουν στους πολίτες υψηλό επίπεδο δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών. Τα ποιοτικά συστήματα υγείας και μια μορφωμένη κοινωνία προετοιμασμένη για τις προκλήσεις του αύριο είναι θεμελιώδους σημασίας για την ανθεκτικότητα των οικονομιών μας.

Η **πολιτική συνοχής** συμβάλλει τα μέγιστα στις δημόσιες επενδύσεις σε επίπεδο ΕΕ για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων που συμφωνούνται από κοινού, δίνοντας ώθηση στην οικονομική σύγκλιση και ανθεκτικότητα. Στο μέλλον, τα ταμεία συνοχής θα παραμείνουν σημαντικά για την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, αξιοποιώντας το δυναμικό όλων των περιφερειών και αντιμετωπίζοντας τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης χρειάζεται να μεταρρυθμιστεί επειγόντως ώστε να διαθέτουμε ένα σύνολο δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ που θα λαμβάνει πλήρως υπόψη τη νέα οικονομική και γεωπολιτική πραγματικότητα. Οι μεταρρυθμιστικές κατευθύνσεις της Επιτροπής αποσκοπούν στη συγκέντρωση των δημοσιονομικών, μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων κάθε κράτους μέλους σε ένα κοινό πλαίσιο της ΕΕ. Οι ειδικές ανά χώρα δημοσιονομικές πορείες, καθώς και οι δεσμεύσεις προτεραιότητας για δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις θα εγγυώνται από κοινού τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, διασφαλίζοντας παράλληλα τη σταθερή και σταδιακή μείωση του χρέους.

Στην πορεία μας προς το μέλλον είναι καίριας σημασίας οι συνεχείς και αυξανόμενες δημόσιες επενδύσεις για τη δημιουργία απανθρακοποιημένων υποδομών μεγάλης κλίμακας. Η αύξηση της ικανότητας και ο εκσυγχρονισμός των **υποδομών ενέργειας, μεταφορών και συνδεσιμότητας** σε ολόκληρη την ΕΕ είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη στήριξη της ανάπτυξης της βιομηχανίας και για την πλήρη αξιοποίηση των ευκαιριών της ενιαίας αγοράς.

Ο **εκσυγχρονισμός των ευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών** θα λειτουργήσει ενισχυτικά για την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, την έξυπνη, ασφαλέστερη και αποδοτικότερη κινητικότητα και τις υπηρεσίες εφοδιαστικής για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η συνδεσιμότητα είναι καθοριστικής σημασίας για τη συνοχή, και ακόμη περισσότερο για τα κράτη μέλη που βρίσκονται στην περιφέρεια της ενιαίας αγοράς. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην προώθηση του επί ίσοις όροις ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο στους τομείς της αεροπορίας και της ναυτιλίας.

Για τις υποδομές αυτές, καθώς και για την ενέργεια, τα **διασυνοριακά και διακρατικά έργα** είναι ουσιαστικής σημασίας. Τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη πρέπει να απλουστεύσουν, να επιταχύνουν και να εναρμονίσουν την ψηφιοποίηση και τη ρυθμιστική διαδικασία για τα έργα υποδομών, ιδίως όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης.

Το **διάστημα** καθίσταται ολοένα και περισσότερο καθοριστικός παράγοντας για την εύρυθμη λειτουργία των οικονομιών μας, καθώς και **για την ασφάλεια και την άμυνα**. Το

διάστημα έχει πολλαπλές συνέργειες με τον αμυντικό τομέα¹⁹. Η αξιοποίησή τους και η περαιτέρω εδραίωση των διαστημικών εμβληματικών πρωτοβουλιών της ΕΕ (Galileo, Copernicus και IRIS) θα επιτρέψουν στην ΕΕ να επιτύχει τους γεωπολιτικούς και στρατηγικούς στόχους της (π.χ. άμυνα των συνόρων, ασφάλεια, διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μείωση των εξαρτήσεων), θα δώσουν ώθηση στην καινοτομία και θα ενισχύσουν την ευρωπαϊκή οικονομική ανάπτυξη.

Οι **δημόσιες συμβάσεις** μπορούν να ενισχύσουν τις αλυσίδες εφοδιασμού μέσω της αύξησης της ζήτησης. Εάν χρησιμοποιηθούν με στρατηγικό τρόπο, χωρίς να εστιάζουν μόνο στις τιμές, μπορούν να ενισχύσουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη βιωσιμότητα και να αυξήσουν την ανθεκτικότητα των βιομηχανικών οικοσυστημάτων. Η νομοθετική πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών²⁰ αποτελεί ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Θα πρέπει επίσης να καταστεί ευκολότερη η συμμετοχή καινοτόμων, βιώσιμων ΜΜΕ, ή κοινοπραξιών που περιλαμβάνουν τέτοιες ΜΜΕ, σε δημόσιες συμβάσεις. Όπου είναι δυνατόν, οι διαγωνισμοί θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο που να επιτρέπει τη συμμετοχή των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων σε έργα στο πλαίσιο της στρατηγικής Global Gateway.

Για την παροχή δημόσιων αγαθών υψηλής ποιότητας, καθώς και για την παροχή κινήτρων για προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, απαιτούνται κατάλληλα επίπεδα δημόσιων επενδύσεων. Τα βιώσιμα δημόσια οικονομικά και η διατηρήσιμη ανάπτυξη μπορούν να εξασφαλίσουν τα απαιτούμενα δημοσιονομικά περιθώρια.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνεται ο ακόλουθος βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
5	Δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ	Βάση δεδομένων της AMECO	Ανοδος 3,2 % (2022)

4. Έρευνα και Καινοτομία

Η ΕΕ, με λιγότερο από το 7 % του παγκόσμιου πληθυσμού, αντιπροσωπεύει περίπου το ένα πέμπτο παγκοσμίως των δημοσιεύσεων με μεγάλο αριθμό βιβλιογραφικών αναφορών, των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και της έρευνας και καινοτομίας.

Η ΕΕ επενδύει επί του παρόντος περίπου 330 δισ. EUR ετησίως στην έρευνα και καινοτομία, ποσό που αντιστοιχεί στο 2,26 % του ΑΕΠ της.

Το 2021, τρεις βασικοί τομείς αντιπροσώπευαν το 73,6 % των εταιρικών επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη στην ΕΕ: αυτοκινητοβιομηχανία (31,3 %), παραγωγοί και υπηρεσίες ΤΠΕ (22,6 %) και βιομηχανίες υγείας (19,9 %)²¹.

Το 2021, η ΕΕ διέθετε 69 «μονόκερους» έναντι 169 στην Κίνα και 470 στις ΗΠΑ²².

Η ένταση των επενδύσεων στην Ε&Α στην ΕΕ αυξήθηκε από 1,8 % του ΑΕΠ σε 2,3 % του ΑΕΠ την περίοδο 2000-2020²³, αλλά εξακολουθεί να υπολείπεται των ΗΠΑ (3,5 %), της Ιαπωνίας (3,37 %) και της Νότιας Κορέας (4,8 %).

¹⁹ Διαστημική στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα JOIN(2023)9.

²⁰ COM(2023) 161 final.

²¹ Στοιχεία από τον πίνακα αποτελεσμάτων για τις βιομηχανικές επενδύσεις στην Ε&Α.

²² [Science, Research and Innovation performance of the EU, 2022 \(SRIP\) Report \[Εκθεση σχετικά με τις επιδόσεις της ΕΕ στην επιστήμη, την έρευνα και την καινοτομία \(SRIP\) του 2022\]](#).

²³ Δεδομένα από την ESTAT.

Η Ευρώπη παραμένει επιστημονική υπερδύναμη και ο συντονισμός της έρευνας με βάση τις κοινές προτεραιότητες στην ΕΕ έχει βελτιωθεί. Εντούτοις, σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές της, η Ευρώπη υποεπενδύει στην έρευνα και την καινοτομία. **Οι επενδύσεις στην καινοτομία σήμερα μεταφράζονται σε ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αύριο.** Για να παραμείνει ανταγωνιστική η βιομηχανία της ΕΕ, πρέπει να επιταχύνει τους ρυθμούς της καινοτομίας, ιδίως όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και τους τομείς που επίσης διαμορφώνουν την οικονομία και την κοινωνία του μέλλοντος. Οι προϋπολογισμοί της ΕΕ και των κρατών μελών καθιστούν διαθέσιμα σημαντικά κονδύλια. Ωστόσο, οι ιδιωτικές δαπάνες για E&A είναι σχετικά χαμηλές σε σύγκριση με τις αντίστοιχες δαπάνες των άλλων μεγάλων οικονομιών του πλανήτη. Πρέπει να εισρεύσει επίσης ιδιωτική χρηματοδότηση σε μεγαλύτερη κλίμακα. Εκτός από την επιτάχυνση της χρηματοδότησης, οι επιχειρηματικές συνθήκες θα πρέπει να είναι κατάλληλες ώστε οι καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ να είναι σε θέση να επεκτείνονται και να παραμένουν στην ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας συνδυάζει επιχορηγήσεις και ίδια κεφάλαια και αποσκοπεί ακριβώς στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών που θα επιτρέψουν στις νεοφυείς επιχειρήσεις να επεκτείνονται χωρίς να μετεγκαθίστανται σε αναζήτησης χρηματοδότησης.

Προκειμένου να αυξηθούν οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παρέχουν γενικά **φορολογικά κίνητρα για τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.** **Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τα μέτρα στήριξης της E&A&K, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ),** είναι καίριας σημασίας για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων της καινοτομίας.

Ενώ η πολιτική συνοχής βοηθά τη σύγκλιση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών μέσω της στήριξης της έρευνας, της καινοτομίας και της έξυπνης εξειδίκευσης, όλες οι περιφέρειες της ΕΕ πρέπει να αριστεύουν στον τομέα της καινοτομίας. Το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας αποσκοπεί στην επιτάχυνση και την ενίσχυση της καινοτομίας σε ολόκληρη την ΕΕ. Ο στόχος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τους τομείς του μέλλοντος στα πεδία **της καθαρής τεχνολογίας, της βιοτεχνολογίας και της ψηφιακής τεχνολογίας,** που χαρακτηρίζονται από υψηλότερη παραγωγικότητα της εργασίας σε σύγκριση με τους παραδοσιακούς τομείς²⁵. Η ΕΕ πρέπει να αξιοποιήσει το ανεκμετάλλευτο δυναμικό των τεχνολογιών αυτών, προετοιμάζοντας τη βιομηχανία της ώστε να είναι ανταγωνιστική μετά το 2030, προκειμένου να πρωτοστατεί, και όχι απλώς να ακολουθεί, σε αυτούς τους τομείς με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό.

Οι **καθαρές τεχνολογίες** αποτελούν σήμερα το επίκεντρο της πράσινης μετάβασης και έναν από τους πλέον υποσχόμενους τομείς στους οποίους η ΕΕ μπορεί και οφείλει να αναπτύξει περαιτέρω το συγκριτικό της πλεονέκτημα. Η ΕΕ παραμένει πρωτοπόρα στις καθαρές και έξυπνες τεχνολογίες παραγωγής και θα πρέπει ιδίως να αξιοποιήσει την ηγετική της θέση στον τομέα της κυκλικότητας και των πράσινων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας υψηλής αξίας.

²⁴ Δεδομένα από την OECD.

²⁵ Για παράδειγμα, η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων οι οποίες επενδύουν στην καινοτομία που βασίζεται στα δεδομένα και στην ανάλυση δεδομένων αυξάνεται κατά περίπου 5-10 % ταχύτερα από ό,τι η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων που δεν επενδύουν (εκδόσεις ΟΟΣΑ: Data driven innovation: big data for growth and well-being (Καινοτομία βάσει δεδομένων: μαζικά δεδομένα για την ανάπτυξη και την ευημερία), 2015).

Θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την ισχυρή θέση που κατέχει στους τομείς των προηγμένων υλικών και των τεχνολογιών για την κλιματική ουδετερότητα στις ενεργοβόρες βιομηχανίες, και να μετασχηματίσει και να αναπτύξει τους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας και των μεταφορών.

Εκτός από τις καθαρές τεχνολογίες, η **βιοτεχνολογία** μπορεί να προσφέρει λύσεις βιολογικής βάσης υψηλής αξίας για ευρύ φάσμα χρήσεων και τομέων, όπως η υγεία, και μπορεί να αντικαταστήσει τα ανανεώσιμα εγχώρια υλικά με ορυκτά ή εξορυσσόμενα και εισαγόμενα υλικά. Όσον αφορά τη γαλάζια βιοτεχνολογία, η συλλογή, η επεξεργασία και η χρήση δεδομένων για τους ωκεανούς και τη σχετική ανθρώπινη δραστηριότητα έχουν τη δυνατότητα να κατακτήσουν τις παγκόσμιες αγορές. Μια κυκλική βιοοικονομία προσφέρει τεράστιες δυνατότητες διερεύνησης των δυνατοτήτων υποκατάστασης όταν οι φυσικοί πόροι σπανίζουν.

Ως χρηματοδοτικό σκέλος της ΕΕ, ο Όμιλος της ΕΤΕπ ενισχύει τις δημόσιες επενδύσεις για τη στήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης καινοτόμων έργων και τεχνολογιών σύμφωνα με τις προτεραιότητες της ΕΕ. Συμβάλλει στην προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών με την παροχή χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, καθώς και τεχνικής και χρηματοοικονομικής εμπειρογνωσίας σε καινοτόμα έργα, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU.

Η ΕΕ έχει σημειώσει πολύ μικρή πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη του στόχου των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ και, με βάση τις τρέχουσες τάσεις, θα υπολείπεται κατά πολύ του στόχου του 3 % έως το 2030. Θα απαιτηθούν ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες για να παραμείνει ανταγωνιστική και μετά το 2030. Ενώ ο μεγάλος αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αποτελεί απόδειξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην ΕΕ, η διάθεση των προϊόντων της ευρεσιτεχνίας στην αγορά μπορεί να υποστηριχθεί με κανονιστικές κλίνες δοκιμών και χρηματοδοτική στήριξη.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνονται οι ακόλουθοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
6 Ένταση Ε&Α ως % του ΑΕΠ	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	>3 % μετά από το 2030	2,26 % (2021)
7 Αριθμός αιτήσεων χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	Eurostat	Άνοδος	67 713 (2021) 65 925 (2020)

5. Ενέργεια

Από την κορύφωση της απότομης αύξησης των τιμών του φυσικού αερίου τον περασμένο Αύγουστο, οι τιμές του φυσικού αερίου παρουσιάζουν πτωτική τάση και ανέρχονται πλέον σε περίπου 50 EUR/MWh, σε σύγκριση με εκείνες που παρατηρήθηκαν πριν από τον πόλεμο τον Ιανουάριο του 2022. Ωστόσο, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας για τις επιχειρήσεις και τους

καταναλωτές στην ΕΕ παραμένουν υψηλότερες από ό,τι σε άλλα μέρη του κόσμου, για παράδειγμα είναι διπλάσιες σε σχέση με τις τιμές στις ΗΠΑ²⁶.

Το 2021, το 21,8 % της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ προερχόταν από ανανεώσιμες πηγές. Το 2022, η εγκατεστημένη ισχύς (353 GW) αυξήθηκε κατά 16 % με αποτέλεσμα να εξοικονομηθούν περίπου 11 bcm ισοδύναμου αερίου σε ένα έτος.

Για να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της, η ΕΕ απαιτεί αξιόπιστο και ασφαλή εφοδιασμό με οικονομικά προσιτή ενέργεια και μια επαρκώς ολοκληρωμένη αγορά ενέργειας ικανή να αντέχει σε διαταραχές. Οι **τιμές της ενέργειας** είναι ιστορικά υψηλότερες στην ΕΕ από ό,τι σε άλλες περιοχές του κόσμου, και το χάσμα αυτό αυξήθηκε πρόσφατα λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Για ορισμένα έτη θα εξακολουθήσουν να ισχύουν στην ΕΕ υψηλότερες τιμές της ενέργειας από ό,τι σε ορισμένους από τους παγκόσμιους ανταγωνιστές. Το σχέδιο REPowerEU²⁷ αποσκοπεί στην αύξηση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της ΕΕ και στην επιτάχυνση της επίτευξης των στόχων απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Διάφορες νομοθετικές πράξεις βρίσκονται υπό διαπραγματεύση ή εγκρίθηκαν πρόσφατα προκειμένου να τεθούν πιο φιλόδοξοι στόχοι στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και να σταθεροποιηθούν οι αγορές και να προστατευθούν οι καταναλωτές από τις υψηλές τιμές της ενέργειας.

Η **ταχύτερη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** και της ενεργειακής απόδοσης είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση των βασικών οικονομικών μας μεγεθών, τη μείωση των τιμών της ενέργειας και παράλληλα τη διασφάλιση της ενεργειακής μας ανεξαρτησίας. Για τον σκοπό αυτό θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις στην παραγωγή ενέργειας, στα δίκτυα, καθώς και στη βιομηχανική ικανότητα στους εν λόγω τομείς. Με την αναθεώρηση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας²⁸ θα ενισχυθούν τα κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Με βάση το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας και με την επιφύλαξη της έγκρισης από τα διοικητικά της όργανα, η ΕΤΕπ εξέφρασε την προθυμία της να αυξήσει τη συνεισφορά της στο σχέδιο REPowerEU από 30 δισ. EUR σε 45 δισ. EUR, κονδύλια που θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν επενδύσεις συνολικού ύψους άνω των 150 δισ. EUR για την ικανότητα και την ανάπτυξη της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Επιπλέον, ο εξηλεκτρισμός της οικονομίας απαιτεί την αναβάθμιση του δικτύου για τη στήριξη της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της **ψηφιοποίησης του ενεργειακού συστήματος**. Η **αποθήκευση ενέργειας** θα διαδραματίσει επίσης σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της ευελιξίας και της ασφάλειας του εφοδιασμού, διευκολύνοντας την ενσωμάτωση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στηρίζοντας το δίκτυο και μεταφέροντας την ενέργεια στον χρόνο που είναι περισσότερο απαραίτητη.

Η ΕΕ έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τώρα πρέπει να τους επιτύχει για να αυξήσει την ενεργειακή ανεξαρτησία και να μειώσει σταδιακά τη διαφορά κόστους με άλλα μέρη του πλανήτη.

²⁶ Τιμές ενέργειας, Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (2022). Το 3ο τρίμηνο του 2022, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας για τους βιομηχανικούς καταναλωτές ήταν 192,59 USD/MWh σε σύγκριση με 94,22 USD/MWh στις ΗΠΑ.

²⁷ COM(2022) 230 final

²⁸ COM(2023) 148 final και COM(2023) 147 final

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνονται οι ακόλουθοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία	
8	Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	Eurostat	45 %, το 2030	21,77 % (2021)
9	Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τους μη οικιακούς καταναλωτές	Eurostat	Μείωση και κατόπιν σταθεροποίηση	0,1604 EUR ανά kWh (1ο εξάμηνο του 2022)

6. Κυκλικότητα

Η κυκλική οικονομία, η οποία καθίσταται δυνατή χάρη στην τεχνολογική επανάσταση, είναι ζωτικής σημασίας για την αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης της ΕΕ από τη χρήση πρωτογενών πόρων. Θα επιτρέψει επίσης στην Ευρώπη να αυξήσει την παραγωγικότητα των πόρων έως και κατά 3 % ετησίως. Αυτό θα οδηγήσει σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 7 % σε σχέση με τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, με πρόσθετες θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση και το περιβάλλον²⁹.

Το 2021, το ποσοστό κυκλικότητας της χρήσης υλικών στην ΕΕ ήταν 11,7 %³⁰. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Eurostat, οι τομείς της κυκλικής οικονομίας αντιπροσώπευαν σχεδόν 4,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας³¹ και προστιθέμενη αξία περίπου 299 εκατ. EUR το 2021³².

Η κυκλική οικονομία προσφέρει σημαντική ευκαιρία για να μειωθούν η εξάρτηση από τους πόρους και τα απόβλητα, καθώς και για να αυξηθούν η παραγωγικότητα των πόρων, η απασχόληση και η ανάπτυξη. Έχει επίσης τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα νέο φάσμα υπηρεσιών, κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα με προϊόντα ως υπηρεσία, ανταλλαγές σε επίπεδο ομοτίμων, κατασκευή προϊόντων κατόπιν παραγγελίας και ψηφιακές λύσεις. Οι πολιτικές της ΕΕ για την κυκλική οικονομία στηρίζουν τον στόχο της ΕΕ για μείωση των εμπορικών εξαρτήσεών της. Τα προϊόντα που έχουν σχεδιαστεί για επισκευή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση και για την απόκτηση μεγαλύτερης αξίας από υλικά θα είναι καίριας σημασίας για την κυκλική οικονομία. Η βιομηχανική συμβίωση, όταν τα απόβλητα και τα υποπροϊόντα μιας βιομηχανίας μετατρέπονται σε πρώτες ύλες για μια άλλη, αποτελεί έναν ακόμη τομέα βιώσιμης βιομηχανικής ανάπτυξης.

Η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς δευτερογενών υλικών θα είναι ζωτικής σημασίας σε καιρούς περιορισμένων πόρων. Για τον σκοπό αυτόν, η πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες³³ θα παρέχει κίνητρα για την ανακύκλωση έχοντας ως στόχο πολιτικής το 15 % της ζήτησης στην ΕΕ να προέρχεται από ανακυκλωμένες κρίσιμες πρώτες ύλες. Αυτό θα συμβάλει στην

²⁹ Ανάπτυξη εκ των έσω: ένα όραμα κυκλικής οικονομίας για μια ανταγωνιστική Ευρώπη· McKinsey Centre for Business and Environment & Ellen Macarthur Foundation; Ιούνιος 2015

³⁰ [Circular economy - material flows - Statistics Explained \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Circular_economy_-_material_flows); https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Circular_economy_-_material_flows

³¹ Δεδομένα από την [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat/).

³² Δεδομένα από την [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat/).

³³ COM(2023) 160.

ενίσχυση του πλαισίου για τα απόβλητα και την κυκλικότητα των εν λόγω υλικών και θα προωθήσει την αποδοτική ανακύκλωση υλικών ώστε να διασφαλιστεί μια ισχυρή δευτερογενής αγορά.

Οι κοινοί κανόνες που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ΕΕ διευκολύνουν τις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν την πρόκληση. Μόλις εγκριθούν, οι **κανόνες οικολογικού σχεδιασμού για βιώσιμα προϊόντα** θα τονώσουν την αποδοτική χρήση των πόρων και της ενέργειας, αυξάνοντας την ανάκτηση και την ανακύκλωση υλικών από προϊόντα στο τέλος του κύκλου ζωής τους και αποφεύγοντας και ελαχιστοποιώντας την παραγωγή αποβλήτων. Το συνοδευτικό **ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος** θα επιτρέψει στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις να έχουν εύκολη πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση ενέργειας, την ανθεκτικότητα του ανακυκλωμένου περιεχομένου, τη δυνατότητα επισκευής και ανακύκλωσης των προϊόντων στην ΕΕ. Στο πλαίσιο της θέσπισης διαχρονικών κανόνων οικολογικού σχεδιασμού θα δοθεί προτεραιότητα στους τομείς υψηλής έντασης υλικών και πόρων που προσδιορίζονται στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία³⁴, ενώ με τους επικείμενους κανόνες που προωθούν το δικαίωμα επισκευής θα στηριχθεί ο ανταγωνισμός στον τομέα των επισκευών.

Με την αύξηση των ποσοτήτων προϊόντων και υλικών που ανακυκλώνονται, επισκευάζονται και επαναχρησιμοποιούνται, η κυκλικότητα θα βελτιώσει τη βιωσιμότητα, θα προωθήσει την καινοτομία, θα στηρίξει τη δημιουργία θέσεων εργασίας, θα οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος εισροών για τη βιομηχανία της ΕΕ και θα μειώσει τις εξαρτήσεις από πρώτες ύλες, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων πρώτων υλών.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνεται ο ακόλουθος βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
10 Ποσοστό κυκλικής χρήσης των υλικών	Eurostat	Διπλασιασμός έως το 2030 σε σύγκριση με το 2020 (Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία)	11.7 (2021)

7. Ψηφιοποίηση

Σύμφωνα με προβλέψεις, η παγκόσμια αγορά ΤΠΕ, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες στον κόσμο, αναμένεται να ανέλθει σε 6 τρισ. EUR το 2023³⁵. Η συνολική προστιθέμενη αξία του τομέα ΤΠΕ της ΕΕ υπερέβη τα 604 δισ. EUR το 2021, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,9 % του ΑΕΠ της ΕΕ.

Παρά την ουσιαστική σημασία της βιομηχανίας ΤΠΕ για την ανταγωνιστικότητα πολλών τομέων, το μερίδιο της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά ΤΠΕ μειώθηκε από 21,8 % το 2013 σε

³⁴ COM(2020) 98 final Η Επιτροπή συνεργάζεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να καθορίσει τις προτεραιότητες για τη θέσπιση τέτοιων κανόνων διαμόρφωσης της αγοράς, οι οποίοι θα επανεξετάζονται τακτικά ώστε να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις [νέες προτεραιότητες προϊόντων για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα](#)

³⁵ [ICT global market share by country 2022 | Statista](#)

11,3 % το 2022. Το 2022, μόνο το 69 % των ΜΜΕ πέτυχαν ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης και το 8 % των επιχειρήσεων χρησιμοποίησαν τεχνολογίες ΤΝ (2021)³⁶..

Οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν βαθύ αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ στο σύνολό της, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και την καινοτομία. Η υιοθέτηση και η ενσωμάτωσή τους σε ολόκληρη την οικονομία θα είναι ζωτικής σημασίας για τη συνολική ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα. Ταυτόχρονα, για να διατηρήσει τη βιομηχανική υπεροχή, η ΕΕ πρέπει να αποκτήσει ηγετικό ρόλο σε βασικές «κάθετες» ψηφιακές τεχνολογίες, από την τεχνητή νοημοσύνη έως την κβαντική υπολογιστική, τη μικροηλεκτρονική και την εικονική πραγματικότητα, και να αναπτύξει ψηφιακές υποδομές, από την κυβερνοασφάλεια, το 5G έως το υπολογιστικό νέφος και τα δεδομένα.

Δημιουργούνται ασφαλείς, προστατευμένες και βιώσιμες **ψηφιακές υποδομές** σε διασυνοριακό επίπεδο, σε τομείς όπως τα δίκτυα 5G, η δορυφορική συνδεσιμότητα και το υπολογιστικό νέφος. Το μελλοντικό δίκτυο συνδεσιμότητας θα είναι συνδυασμός μετάδοσης και αποθήκευσης ηλεκτρονικών δεδομένων που θα συνδέονται σε όλες τις γωνίες του πλανήτη χάρη στα υποβρύχια καλώδια και στα δορυφορικά δίκτυά μας. Η ΕΕ πρέπει να ξεκινήσει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη της μελλοντικής συνδεσιμότητας.

Η **τεχνητή νοημοσύνη** προσφέρει πολλές νέες δυνατότητες για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας. Για να γεφυρωθεί το χάσμα από το εργαστήριο στην αγορά η Επιτροπή συγχρηματοδοτεί, από κοινού με τα κράτη μέλη, εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού ώστε οι επιχειρήσεις να δοκιμάζουν τις τελευταίες τεχνολογίες τους που βασίζονται στην ΤΝ σε πραγματικά περιβάλλοντα. Η Επιτροπή θα προωθήσει το δυναμικό των εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης και στις δημόσιες διοικήσεις.

Με βάση την επιτυχία της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων³⁷, η ΕΕ θα επιταχύνει την έρευνα και την καινοτομία στην **κβαντική υπολογιστική**, την επικοινωνία και την ανίχνευση, γεγονός που θα έχει αποφασιστικό αντίκτυπο και θα δημιουργήσει ευκαιρίες σε διάφορους τομείς εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών, της εφοδιαστικής και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και της εθνικής ασφάλειας και άμυνας. Οι **ημιαγωγοί** είναι ήδη κρίσιμης σημασίας για την ανθεκτικότητα της βιομηχανίας και θα καταστούν ακόμη πιο αναγκαίοι. Η ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα³⁸ θα στηρίξει την ανταγωνιστικότητα του οικοσυστήματος ημιαγωγών της ΕΕ, αυξάνοντας την τεχνολογική κυριαρχία της ΕΕ και διασφαλίζοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Όσον αφορά το μέλλον, το **Web 4.0**, όπου όλα θα διασυνδέονται απρόσκοπτα, θα είναι πρωτοποριακό. Οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις επενδύουν ήδη σε **ψηφιακά δίδυμα**, τα οποία παρέχουν ακριβείς ψηφιακές προσομοιώσεις ενός αντικειμένου. Αυτά θα καταστήσουν δυνατό τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και την πρόβλεψη των αναγκών, τις διακοπές λειτουργίας ή την αποτροπή βλαβών. Η Επιτροπή αναπτύσσει ένα ψηφιακό δίδυμο της Γης (Destination Earth) για τη μοντελοποίηση και την προσομοίωση φυσικών φαινομένων, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στα μέσα του 2024. Το ψηφιακό δίδυμο των ωκεανών προβλέπεται

³⁶ Δεδομένα από την Eurostat.

³⁷ Χάρη στην κοινή επιχείρηση υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (EuroHPC), η ΕΕ αριθμεί σήμερα 8 υπερυπολογιστές σε λειτουργία, εκ των οποίων οι 2 συγκαταλέγονται στους 10 σημαντικότερους υπερυπολογιστές παγκοσμίως.

³⁸ Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά την κοινή επιχείρηση για τα μικροκυκλώματα COM(2022) 47 final.

για το τέλος του 2024. Θα ακολουθήσουν και άλλα ψηφιακά δίδυμα, όπως τα αστικά ψηφιακά δίδυμα ή το «εικονικό δίδυμο του ανθρώπου» ως πρωτοποριακό βοήθημα για την ιατρική έρευνα (αναμένεται το νωρίτερο το 2025).

Ένας ολόενα και πιο συνδεδεμένος κόσμος δεν είναι απαλλαγμένος από κινδύνους. Η **κυβερνοασφάλεια** είναι απαραίτητη για την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα. Το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια ενισχύεται, μεταξύ άλλων μέσω της προτεινόμενης πράξης για την κυβερνοανθεκτικότητα που αποσκοπεί στην προστασία των συνδεδεμένων προϊόντων, και θα θεσπίσει υψηλά κοινά πρότυπα, τα οποία θα ωφελήσουν επίσης τον ευρωπαϊκό κλάδο της κυβερνοασφάλειας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Επιτροπή βοηθά επίσης τις ΜΜΕ να καταστούν πιο ανθεκτικές στον κυβερνοχώρο μέσω των κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Οι επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και η ανάπτυξή τους σε όλα τα επίπεδα της οικονομίας αποτελούν αναγκαιότητα και ευκαιρία για τον ευρωπαϊκό κλάδο της κυβερνοασφάλειας.

Η ψηφιοποίηση αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της μελλοντικής ανταγωνιστικότητας και πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε η ΕΕ να καλύψει την υστέρηση και να πρωτοστατήσει σε αυτόν τον βασικό τομέα παγκοσμίως. Το πρόγραμμα πολιτικής για την ψηφιακή δεκαετία έχει θέσει τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030. Στόχος μας είναι πάνω από το 90 % των ΜΜΕ να φτάσουν σε ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης και τουλάχιστον το 75 % των επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, μαζικά δεδομένα ή τεχνολογίες ΤΝ³⁹.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνονται οι ακόλουθοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
11 Ψηφιακή ένταση των ΜΜΕ της Ένωσης	Eurostat	90 % έως το 2030	69 % (2022)
12 Υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις	Eurostat	75 % έως το 2030	Υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους 41 % (2021) Μαζικά δεδομένα 14,2 % (2020) Τεχνητή νοημοσύνη 7,9 % (2021)

8. Εκπαίδευση και δεξιότητες

Με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, όλο και περισσότερα άτομα θα πρέπει να αποκτήσουν νέες δεξιότητες ούτως ώστε να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις στις θέσεις εργασίας τους ή να αναλαμβάνουν θέσεις εργασίας σε άλλους τομείς. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων θέτει ως πρωταρχικό στόχο τη συμμετοχή τουλάχιστον του 60 % όλων των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο έως το 2030, από 37 % το 2016, και τουλάχιστον 78 % ποσοστό απασχόλησης έως το ίδιο έτος.

³⁹ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

Η αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων απαιτεί τη διευκόλυνση της κινητικότητας καθιστώντας ευκολότερη την αναγνώριση δεξιοτήτων και προσόντων μεταξύ υπηκόων κρατών μελών και υπηκόων τρίτων χωρών.

Τα υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της ΕΕ αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα δυνατά σημεία της⁴⁰, ουσιαστικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Ωστόσο, η Ευρώπη αντιμετωπίζει ήδη ελλείψεις ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, μεταξύ άλλων λόγω της δημογραφικής αλλαγής. Για την επιτυχία της διττής μετάβασης απαιτείται ένα εργατικό δυναμικό που διαθέτει τις απαιτούμενες δεξιότητες και επιτρέπει στις επιχειρήσεις να επεκταθούν σε τομείς ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη να προωθηθεί όχι μόνο η παροχή ευκαιριών κατάρτισης προσαρμοσμένων στις σημερινές ή μελλοντικές ανάγκες, αλλά και η αναγνώριση από τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές των δεξιοτήτων και των προσόντων που έχουν αποκτηθεί, καθώς και επαρκώς ελκυστικές συνθήκες ώστε οι σημερινοί ή δυνητικοί εργαζόμενοι να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες αυτές για να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και να τις ασκήσουν μέσω θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας.

Το **ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων** του 2020⁴¹ είναι ο χάρτης πορείας της ΕΕ ώστε να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ διαθέτει το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό που χρειάζεται για να αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης και να τονώσει την οικονομική ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Αναγνωρίζει ότι τα άτομα πρέπει να αναβαθμίζουν συνεχώς τις δεξιότητές τους αλλά και να επανειδικεύονται, καθώς είναι πιθανότερο να αλλάζουν θέσεις εργασίας ή ακόμη και τομείς καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους. Αυτό απαιτεί πρόσβαση σε κατάρτιση, αλλά και υπηρεσίες καθοδήγησης και επικύρωσης. Ο διαρθρωτικός διάλογος για την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές δεξιότητες έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ένα σύνολο δεξιοτήτων προσανατολισμένο στο μέλλον ως θεμέλιο για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα.

Το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023 θα φέρει στο προσκήνιο τις δεξιότητες που θα βοηθήσουν τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις δεξιοτήτων στην ΕΕ. Θα προωθήσει μια νοοτροπία επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων, βοηθώντας τους πολίτες να αποκτήσουν τις κατάλληλες δεξιότητες για ποιοτικές θέσεις εργασίας.

Οι **υπηρεσίες μίας στάσης** σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση των ατόμων σε όλες τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις δεξιότητες. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, με βάση τα υφιστάμενα εργαλεία, όπως οι ατομικοί λογαριασμοί μάθησης.

Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για να εξευρεθεί βιώσιμη λύση στις ελλείψεις δεξιοτήτων που επηρεάζουν την οικονομία της ΕΕ, μέσω της προώθησης μιας **προσέγγισης που δίνει προτεραιότητα στις δεξιότητες**. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα επωφελές για τα άτομα από μειονεκτούσες ή υποεκπροσωπούμενες ομάδες, καθώς αυτή η προσέγγιση εκτιμά και αναγνωρίζει τις πραγματικές δεξιότητες αντί για τα τυπικά προσόντα.

⁴⁰ Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 25-34 ετών που ολοκλήρωσε επιτυχώς σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξήθηκε από 32,2 % το 2010 σε 41,2 % το 2021, ενώ το συνολικό ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση μειώθηκε στην ΕΕ κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 2011 και 2021 σε 9,7 %. Πηγή: [Άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση — Statistics Explained \(europa.eu\)](#)

⁴¹ COM/2020/274 final

Η μετάβαση προς μια ενιαία αγορά δεξιοτήτων απαιτεί τη **δυνατότητα μεταφοράς** των δεξιοτήτων σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει την πλήρη αξιοποίηση των διατάξεων της οδηγίας σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, ιδίως όσον αφορά τα κοινά πλαίσια εκπαίδευσης και τις κοινές δοκιμασίες εκπαίδευσης. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης τρόπους για τη διευκόλυνση της επικύρωσης και της αναγνώρισης των τίτλων σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των προσόντων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Πρέπει να αξιοποιήσουμε το δυναμικό των **γυναικών και των νέων** με μέτρα για τη βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα και για την προώθηση της έγκαιρης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, πρέπει να ενθαρρύνουμε την ισότητα ευκαιριών και τη συμμετοχή όλων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα, των μειονοτήτων και των ατόμων με αναπηρία. Η επικείμενη πρωτοβουλία για την επικαιροποίηση του πλαισίου ποιότητας για την πρακτική άσκηση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού. Η ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και άλλων υποεκπροσωπούμενων ομάδων θα είναι συνολικά επωφελής για την κοινωνία και θα συμβάλει στην αντιμετώπιση της τρέχουσας συρρίκνωσης του εργατικού δυναμικού της ΕΕ. Η **νόμιμη μετανάστευση** μπορεί επίσης να συμβάλει στην άμβλυνση των πλέον πιεστικών ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει φέτος πρωτοβουλία για την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων των υπηκόων τρίτων χωρών, συνδυάζοντας συστημικά μακροπρόθεσμα μέτρα για τη βελτίωση της αναγνώρισης, με βραχυπρόθεσμη δράση για την αντιμετώπιση ορισμένων από τις πλέον άμεσες ελλείψεις δεξιοτήτων στην ΕΕ.

Η τεχνική και χειρωνακτική εργασία πρέπει να επαναξιολογηθεί και να προωθηθεί, ώστε να προσελκύονται περισσότεροι επαγγελματίες για να αναπτύξουν τη σταδιοδρομία τους σε αυτούς τους τομείς. Η **επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK)** πρέπει να ενσωματωθεί στις προγραμματισμένες οικονομικές μεταρρυθμίσεις και στις περιφερειακές και τομεακές στρατηγικές, ώστε να διασφαλιστεί η έγκαιρη παροχή δεξιοτήτων για τα επαγγέλματα που θα χρειαστούν στο μέλλον. Η πρωτοβουλία της ΕΕ για τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, σε στενή συνεργασία με τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, και συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη, την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία, τους βιομηχανικούς συνεργατικούς σχηματισμούς και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης. Η Επιτροπή εξακολουθεί επίσης να στηρίζει τη μαθητεία μέσω της Ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας (EAFfA), η οποία έχει εξασφαλίσει πάνω από 1 εκατομμύρια θέσεις μαθητείας μέσω 400 δεσμεύσεων κατά τα τελευταία 10 έτη. Γενικότερα, έχοντας ως βάση πρωτοβουλίες όπως η σύσταση του Συμβουλίου του 2020 για την ΕΕΚ, πρέπει να διασφαλιστεί τόσο η παροχή ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης όσο και η ελκυστικότητα των εν λόγω ευκαιριών μάθησης σε δυνητικούς εκπαιδευόμενους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσει όχι μόνο την ποσότητα της κατάρτισης αλλά και την ποιότητα των αποτελεσμάτων και την προσαρμογή τους στις τομεακές ανάγκες.

Τα ισχυρά εκπαιδευτικά συστήματα, η διαθεσιμότητα ειδικευμένου εργατικού δυναμικού βασισμένου σε ένα ευρωπαϊκό σύστημα με ίσες ευκαιρίες και ποιοτική απασχόληση είναι καίριας σημασίας για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να ευδοκιμήσουν και να διατηρήσουν το καλύτερο εργατικό δυναμικό. Ο ΒΔΕ για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση και την κατάρτιση θα είναι διαθέσιμος κάθε δύο χρόνια με στόχο την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο οι εργαζόμενοι προσαρμόζουν τις δεξιότητές τους στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις. Μια

ισχυρή τάση για τον ΒΔΕ ΤΠΕ δεν θα επιτρέψει μόνο την παρακολούθηση της ψηφιακής στήριξης στις επιχειρήσεις, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο οι γυναίκες σημειώνουν πρόοδο σε αυτόν τον τομέα.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνονται οι ακόλουθοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
13 Συμμετοχή ενηλίκων στην εκπαίδευση και κατάρτιση κάθε χρόνο (γυναίκες και άνδρες)	Έρευνα για την εκπαίδευση ενηλίκων/έρευνα για το εργατικό δυναμικό	60 % έως το 2030	37 % (2016)
14 Ποσοστό απασχόλησης ενηλίκων	Eurostat	78 % έως το 2030	73 % (2021)
15 Ειδικό ΤΠΕ (γυναίκες και άνδρες)	Eurostat	20 εκατομμύρια έως το 2030	8,5 εκατ. 19,1 % γυναίκες (2021)

9. Εμπόριο και ανοικτή στρατηγική αυτονομία

Τις τελευταίες δεκαετίες, η ΕΕ έχει αποκτήσει οικονομική και πολιτική δύναμη χάρη στον ισχυρό εμπορικό της ρόλο, καθώς επωφελείται από τα πλεονεκτήματα του ανοικτού εμπορίου όχι μόνο όσον αφορά τα αγαθά, αλλά και τις υπηρεσίες και την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας. Τα δύο τρίτα των εισαγωγών της ΕΕ προέρχονται από ενδιάμεσες εισροές, όπως πρώτες ύλες, εξαρτήματα και κατασκευαστικά στοιχεία που συμβάλλουν στη διαδικασία παραγωγής. Μακροπρόθεσμα στοιχεία από χώρες της ΕΕ αποδεικνύουν ότι η αύξηση κατά 1 % στο άνοιγμα της οικονομίας συνδέεται με αύξηση κατά 0,6 % της παραγωγικότητας της εργασίας⁴².

Το ανοικτό και διαφοροποιημένο εμπόριο ενισχύει την ευημερία, την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα της ΕΕ. Σε ένα μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον, η ΕΕ πρέπει να εξακολουθήσει να ενισχύει τις αλυσίδες εφοδιασμού της και να μειώνει τις εμπορικές εξαρτήσεις για κρίσιμες πρώτες ύλες⁴³, καθώς και για άλλα στρατηγικά προϊόντα και τεχνολογίες όπου η ΕΕ αντιμετωπίζει εξαρτήσεις από τρίτες χώρες, αναπτύσσοντας παράλληλα εταιρικές σχέσεις και αξιοποιώντας εξωτερικούς πόλους ανάπτυξης. Το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο που βασίζεται σε κανόνες αποτελεί προϋπόθεση για την ασφάλεια και τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού της ΕΕ.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να εργάζεται για το άνοιγμα των αγορών για τις επιχειρήσεις της ΕΕ μέσω της εμβάθυνσης των δεσμών με συμμάχους και εμπορικούς εταίρους. Ειδικότερα, η

⁴² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έκθεση του 2007 σχετικά με την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

⁴³ COM(2023) 165 final και COM(2023) 160 final.

Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί το **δίκτυο συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών** (ΣΕΣ) της ΕΕ και, παράλληλα, να αξιοποιεί στο έπακρο τις ήδη ισχύουσες συμφωνίες μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής. Η ΕΕ θα συνεχίσει επίσης να συνεργάζεται με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μεταρρύθμισή του, και να προωθεί τους πολυμερείς εμπορικούς κανόνες ως τον αποτελεσματικότερο τρόπο εξασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς παγκοσμίως.

Η ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στη διεθνή συνεργασία προς αμοιβαίο όφελος όλων των μερών. Η ΕΕ θα συνεχίσει να **αναπτύσσει εταιρικές σχέσεις**, όχι μόνο μέσω εμπορικών συμφωνιών, αλλά και μέσω άλλων ρυθμίσεων για την καθιέρωση συνεργασίας με εταίρους σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, έχει καίρια σημασία η στρατηγική Global Gateway (Παγκόσμια Πύλη), που αποτελεί τη θετική προσφορά της ΕΕ προς τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες για την προώθηση της διττής μετάβασης και της ανθρώπινης ανάπτυξης. Επιπλέον, η ΕΕ επιδιώκει τη σύναψη συμφωνιών σχετικά με κανόνες για το ψηφιακό εμπόριο, με έμφαση στους εταίρους στην Ασία, βασιζόμενη, κατά περίπτωση, στις ψηφιακές εταιρικές σχέσεις⁴⁴, και προωθώντας έτσι τα δικαιώματα και τις αξίες της ΕΕ. Το Συμβούλιο Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-Ινδίας αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ενισχυθούν οι διεθνείς εταιρικές μας σχέσεις με στρατηγικούς εταίρους. Οι κρίσιμες πρώτες ύλες είναι επίσης ένας τομέας στον οποίο η ΕΕ θα επιδιώξει να επεκτείνει το δίκτυο εταιρικών της σχέσεων και να συνεργαστεί στο πλαίσιο μιας μελλοντικής ομάδας πρώτων υλών, στην οποία θα συμμετέχουν οι καταναλώτριες χώρες και οι πλούσιες σε πόρους χώρες για την προώθηση των βιώσιμων επενδύσεων.

Η ΕΕ θα εξακολουθήσει επίσης να συνεργάζεται όλο και πιο στενά με τις ΗΠΑ, ως εταίρος με ισχυρές κοινές αξίες. Η ΕΕ και οι ΗΠΑ εργάζονται για την εφαρμογή μιας νέας διατλαντικής πρωτοβουλίας για το βιώσιμο εμπόριο με σκοπό την προώθηση των κοινών στόχων που σχετίζονται με την επίτευξη πράσινου και βιώσιμου εμπορίου, καθώς και τη στήριξη της μετάβασης σε μια ανθεκτική οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, με αμοιβαία υποστηρικτικό τρόπο⁴⁵. Όπως συμφωνήθηκε μεταξύ του Προέδρου Biden και της Προέδρου von der Leyen στις 10 Μαρτίου, η ΕΕ και οι ΗΠΑ θα εμβαθύνουν τη συνεργασία για τη διαφοροποίηση των κρίσιμων αλυσίδων εφοδιασμού ορυκτών και συσσωρευτών και την οικονομική ασφάλεια.

Κατά την υλοποίηση των ανωτέρω στόχων, η ΕΕ και τα κράτη μέλη δεν έχουν την πολυτέλεια να αντιδρούν μόνο εκ των υστέρων, αλλά θέτουν σε εφαρμογή ένα συντονισμένο πλαίσιο για την οικονομική ασφάλεια που αντιμετωπίζει τους κινδύνους με στοχευμένο τρόπο, διασφαλίζοντας παράλληλα τα οφέλη του ανοικτού εμπορίου και της ψηφιακής συνεργασίας. Η ΕΕ θα κάνει επίσης στρατηγική χρήση των διαθέσιμων αυτόνομων εργαλείων, όπως τα μέσα εμπορικής άμυνας (ΜΕΑ), ο κανονισμός για τις ξένες επιδοτήσεις, το μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις ή ο προτεινόμενος μηχανισμός της ΕΕ για την αποτροπή μέτρων εξαναγκασμού.

Η αμοιβαία πρόσβαση στην αγορά και η άρση των εμπορικών φραγμών (τόσο για τα αγαθά όσο και για τις υπηρεσίες) θα προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες για το εμπόριο, τις επενδύσεις, την καινοτομία και την αύξηση της παραγωγικότητας.

---

⁴⁴ Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τη Νότια Κορέα και τη Σιγκαπούρη όσον αφορά τους κανόνες για το ψηφιακό εμπόριο, και θα επιδιώξει συνεργασία με τους εταίρους του ASEAN στον τομέα του ψηφιακού εμπορίου.

⁴⁵ Μετά την ανακοίνωση κατά την υπουργική σύνοδο του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2022.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνεται ο ακόλουθος βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
16 Εμπόριο με τον υπόλοιπο κόσμο (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Eurostat	Άνοδος	21,5 % (2021) 20,2 % (2020)

III. Κανονιστικό πλαίσιο για την ενίσχυση της ανάπτυξης

Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης και του κανονιστικού πλαισίου έχουν ζωτική σημασία για την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Η ΕΕ έχει καταστεί φορέας καθορισμού υψηλών προτύπων σε τομείς πολιτικής, όπως η προστασία των καταναλωτών, ο ανταγωνισμός, το περιβάλλον και η ασφάλεια στον χώρο εργασίας, και παρέχει κανονιστική σταθερότητα και ασφάλεια. Κατά την κατάρτιση νέων κανονισμών, η Επιτροπή βασίζεται σε ένα από τα πιο προηγμένα συστήματα βελτίωσης της νομοθεσίας που κατατάσσεται στην κορυφή από τον ΟΟΣΑ. Ωστόσο, μπορούν να γίνουν βελτιώσεις.

Ο νέος έλεγχος ανταγωνιστικότητας εξασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις επιπτώσεων των νομοθετικών προτάσεων παρουσιάζουν με ολοκληρωμένο τρόπο τις επιπτώσεις που αναμένεται να έχει κάθε πρόταση στην ανταγωνιστικότητα κόστους και τιμών, στη διεθνή ανταγωνιστικότητα και στην ικανότητα καινοτομίας, καθώς και στην ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ. Συμπληρωματικά, η Επιτροπή θα εργαστεί για την καλύτερη αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων των διαφόρων μέτρων πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την ανάπτυξη μεθοδολογίας. Επιπλέον, η προσέγγιση «για κάθε θέσπιση, μία κατάργηση» αποσκοπεί στην αποφυγή περιττών επιβαρύνσεων, όταν οι διοικητικές δαπάνες, για παράδειγμα στο πλαίσιο των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων, της πιστοποίησης ή της επισήμανσης, αντισταθμίζονται στον ίδιο τομέα πολιτικής. Η επικείμενη ετήσια έρευνα του φόρτου θα δείξει τα πρώτα ελπιδοφόρα αποτελέσματα στο πλαίσιο αυτό.

Οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων είναι απαραίτητες για την ορθή παρακολούθηση και επιβολή της νομοθεσίας. Ωστόσο, οι υποχρεώσεις αυτές συνεπάγονται δαπάνες, ιδίως για τις ΜΜΕ. Ο περαιτέρω εξορθολογισμός των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και η μείωση του διοικητικού φόρτου αποτελούν προτεραιότητα της Επιτροπής⁴⁶. Μέχρι σήμερα, έχουν διενεργηθεί έλεγχοι καταλληλότητας⁴⁷ σε διάφορους τομείς πολιτικής και έχουν εντοπιστεί δυνατότητες για απλούστευση των απαιτήσεων και μείωση του κόστους υποβολής εκθέσεων. Η Επιτροπή θα δώσει νέα ώθηση στον εξορθολογισμό και την απλούστευση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων για τις επιχειρήσεις και τις διοικήσεις, και θα υποβάλει τις πρώτες προτάσεις για καθέναν από τους πράσινους, ψηφιακούς και

⁴⁶ Για παράδειγμα: με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, ο οποίος συγκέντρωσε τον σχεδιασμό για την ενέργεια και το κλίμα και απλοποίησε την παρακολούθηση της προόδου με την ομάδα υψηλού επιπέδου για τον διοικητικό φόρτο του 2007.

⁴⁷ Για παράδειγμα, Fitness Check of Reporting and Monitoring of EU Environment Policy (Έλεγχος καταλληλότητας της υποβολής εκθέσεων και της παρακολούθησης της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ), SWD (2017) 230, έγγραφο στο οποίο επανεξετάστηκαν 180 υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων σε 60 νομοθετικές πράξεις.

οικονομικούς θεματικούς τομείς πριν από το φθινόπωρο. Σκοπός θα πρέπει να είναι η μείωση κατά 25 % των επιβαρύνσεων αυτών, χωρίς να υπονομεύονται οι σχετικοί στόχοι πολιτικής. Υπό το πρίσμα της σημαντικής νομοθετικής δραστηριότητας της παρούσας Επιτροπής, τώρα είναι μια εξαιρετικά κατάλληλη στιγμή για να εντατικοποιηθούν οι εν λόγω εργασίες. Τα μέτρα αυτά έχουν τη δυνατότητα όχι μόνο να μειώσουν τη γραφειοκρατία και να απλουστεύσουν το κανονιστικό περιβάλλον, αλλά και να απελευθερώσουν ειδικευμένους πόρους, προς όφελος της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Το ίδιο μπορεί να ισχύει και για άλλα οριζόντια θέματα, όπως η απλούστευση/ψηφιοποίηση των κανόνων επισήμανσης.

Οι ορθά σχεδιασμένοι κανόνες της ΕΕ έχουν το πλεονέκτημα ότι απλουστεύουν τη ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων σε τομείς όπου αντικαθιστούν το συνονθύλευμα 27 εθνικών πλαισίων με ένα ενιαίο σύνολο κανόνων. Η Επιτροπή θα αναπτύξει περαιτέρω **μια πιο φιλική προς την καινοτομία προσέγγιση των κανονιστικών ρυθμίσεων** μέσω της μεγαλύτερης χρήσης **ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων/κλινών δοκιμών** που επιτρέπουν τη δοκιμή καινοτόμων λύσεων σε ελεγχόμενο περιβάλλον για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει τέτοια δοκιμαστήρια για την τεχνητή νοημοσύνη και τις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και θα προτείνει το ίδιο για τον φαρμακευτικό τομέα. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θα εξετάσει ενεργά το ενδεχόμενο επέκτασης σε άλλα πεδία / άλλους τομείς.

Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο εφαρμογής, όπου είναι δυνατόν, **κανονιστικών μοντέλων** τα οποία βασίζονται στην παροχή κινήτρων⁴⁸ και όχι στην επιβολή και, ως εκ τούτου, μειώνουν το κόστος συμμόρφωσης, επιτυγχάνοντας παράλληλα τα ίδια αποτελέσματα.

Η ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από την ανανέωση. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να **αξιολογεί τακτικά τη νομοθεσία της ΕΕ** προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Στους τομείς που υπόκεινται σε σημαντικές τεχνολογικές αλλαγές, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα καλύτερης χρήσης **των ρητρών λήξης ισχύος και επανεξέτασης** στις οικείες νομοθετικές προτάσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία παραμένει ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις. Σε περίπτωση που είναι αναγκαία η έγκαιρη έκδοση βασικών νομοθετικών πράξεων για την παροχή σταθερότητας και προβλεψιμότητας στους παράγοντες της αγοράς και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή θα ζητά σαφή πολιτική δέσμευση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ως συννομοθέτες.

Μόλις εκδοθούν οι νομοθετικές πράξεις, η Επιτροπή θα συνεχίσει να βοηθά τα κράτη μέλη στην **ορθή, πλήρη και έγκαιρη μεταφορά του δικαίου της ΕΕ**. Ο διάλογος αυτός θα συνεχιστεί. Τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν ορθά όσα έχουν συμφωνήσει ως Ευρωπαίοι νομοθέτες, συμπεριλαμβανομένης της αποφυγής της ακόμη συχνής επιβολής πρόσθετου κανονιστικού ή διοικητικού φόρτου πέραν αυτού που απαιτείται και της επιβολής περιττών επιβαρύνσεων στις επιχειρήσεις και τους πολίτες κατά τη μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο (ο λεγόμενος «κανονιστικός υπερθεματισμός»). Πολλά από τα πρακτικά οφέλη της εναρμόνισης στην ενιαία αγορά μπορεί να χαθούν εάν η εφαρμογή ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο πρέπει επίσης να πραγματοποιείται εγκαίρως, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος αβεβαιότητας όσον αφορά την κατάσταση της νομοθεσίας, ιδίως για τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές

---

⁴⁸ Μέσω επιχειρηματικών ή οικονομικών κινήτρων.

ενθαρρύνονται να επανεξετάσουν τις τρέχουσες διαδικασίες για τη μεταφορά της νομοθεσίας της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο.

Μια ισχυρή δημόσια διοίκηση είναι απαραίτητη προκειμένου ο δημόσιος τομέας να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις πολιτικές της ΕΕ. Η Επιτροπή θα καθορίσει διάφορες δράσεις⁴⁹ για την εμπάθυνση και την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας, τη στήριξη των αρχών για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των δημοσίων υπαλλήλων και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πρακτικών και προσωπικού για τη στήριξη της εφαρμογής συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων, την ανάπτυξη πρωτοβουλιών πολιτικής ή την εισαγωγή νέων εργαλείων και προσεγγίσεων διαχείρισης.

Ο παρών ΒΔΕ αποτυπώνει τον βαθμό στον οποίο οι επιχειρήσεις αντιλαμβάνονται πόσο εύκολο είναι να συμμορφωθούν με τις κυβερνητικές κανονιστικές και διοικητικές απαιτήσεις. Μια ανοδική τάση θα αντικατοπτρίζει τον βαθμό στον οποίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα μπορούν συλλογικά να εξασφαλίσουν ένα νομοθετικό και διοικητικό πλαίσιο που θα ευνοεί την ανάπτυξη.

Για την παρακολούθηση αυτού του κινητήριου μοχλού, προτείνεται ο ακόλουθος βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ):

ΒΔΕ	Πηγή	Στόχος	Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία
17 Ευκολία κανονιστικής συμμόρφωσης	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς	Άνοδος	3,64 (2021) 3,33 (2018)

Συμπέρασμα

Ενόψει του ισχυρού παγκόσμιου ανταγωνισμού και του νέου γεωπολιτικού πλαισίου, δεν μπορούμε ποτέ να θεωρήσουμε δεδομένη την ανταγωνιστικότητα. Αξίζει να δοθεί πολιτική προσοχή στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο. Η ανανεωμένη προσοχή στη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα αφορά την ανάληψη ευθύνης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την ελκυστικότητά της και τη θέση της στην παγκόσμια οικονομία.

Η ΕΕ βρίσκεται σε μια κρίσιμη στιγμή για την επόμενη δεκαετία και απαιτείται κοινή ώθηση από τις επιχειρήσεις και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για να τεθεί η Ευρώπη στη σωστή πορεία για το μέλλον. Οι επιχειρήσεις έχουν μακροπρόθεσμες προοπτικές και χρειάζονται προβλέψιμο και ανταγωνιστικό πλαίσιο συνθηκών για τις επενδύσεις τους. Με βάση αυτό θα καθοριστούν οι τομείς όπου θα υπάρξει οικονομική ανάπτυξη στο μέλλον.

Η παρούσα ανακοίνωση υπογραμμίζει τους κινητήριους μοχλούς για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα. Οι κινητήριοι μοχλοί είναι αλληλένδετοι και δεν υπάρχει μία και μόνο απάντηση στις τρέχουσες προκλήσεις. Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, οι κινητήριοι μοχλοί θα μετρηθούν με βάση τους ΒΔΕ, τους στόχους και τα πλαίσια παρακολούθησης που έχουν ήδη αναπτυχθεί σε τομεακές πολιτικές⁵⁰, τον πίνακα

⁴⁹ Ευρωπαϊκός διοικητικός χώρος στην ΕΕ (ComPAct).

⁵⁰ Το πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης, ο δείκτης ψηφιακών οικονομιών και κοινωνιών, ο κοινωνικός πυλώνας, ο πίνακας αποτελεσμάτων για την καινοτομία και πολλά άλλα στοιχεία παρέχουν μια πιο αναλυτική εικόνα των σχετικών εξελίξεων στην ΕΕ.

αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς, το πρόγραμμα πολιτικής για την ψηφιακή δεκαετία και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάζει την επικαιροποίηση σε ετήσια βάση στον πίνακα αποτελεσμάτων για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα. Ως εκ τούτου, μπορούν να παράσχουν συνδυαστική μέτρηση της κατάστασης της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου καθώς και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με σκοπό την ενημέρωση και την έναρξη συζητήσεων σχετικά με τυχόν αναγκαία μέτρα πολιτικής. Θα συμβάλουν επίσης στην καθοδήγηση της Επιτροπής όσον αφορά το καθημερινό της έργο και των συννομοθετών όσον αφορά την οριστικοποίηση της νομοθεσίας που έχει αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Η δέσμευση των κρατών μελών για μεταρρυθμίσεις και εναρμονισμένα, ισχυρά μηνύματα προς τις επιχειρήσεις, υποστηριζόμενα από τις απαιτούμενες επενδύσεις και την υλοποίηση, θα επιτρέψει την οικοδόμηση μελλοντικής ανταγωνιστικότητας με βάση τη δύναμη της Ευρώπης.

Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή θα ελέγχει ενεργά τις κανονιστικές της ρυθμίσεις, θα αξιολογεί κατά πόσον είναι κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό και θα καταβάλλει προσπάθειες για μια πιο φιλική προς την καινοτομία προσέγγιση των κανονιστικών ρυθμίσεων. Το σαφές κανονιστικό πλαίσιο, η στήριξη της βασικής καινοτομίας, το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθώς και μειωμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, όπου είναι δυνατόν, θα επιτρέψουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τη βιομηχανία της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλούνται να εγκρίνουν τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση και να προβαίνουν σε απολογισμό της προόδου σε τακτική βάση.

Παράρτημα — ΒΔΕ για την παρακολούθηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της ΕΕ

Αριθμός	ΒΔΕ	Πηγή	Περιγραφή	Στόχος	Τελευταία τιμή
<i>Μια λειτουργική ενιαία αγορά</i>					
1	Ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς ⁵¹	Εμπορικές ροές αγαθών και υπηρεσιών εντός της ΕΕ ως ποσοστό του ΑΕΠ της ΕΕ.	Άνοδος	23,5 % για αγαθά (2021) 21,5 % για αγαθά (2020) 6,75 % για υπηρεσίες (2021) 6,5 % για υπηρεσίες (2020)
2	Έλλειμμα συμμόρφωσης	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς ⁵²	Μετρά τον αριθμό των οδηγιών που μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο για τις οποίες η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει λόγω μη ορθής μεταφοράς.	0,5 %	1,3 % (2021)
<i>Πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια και επενδύσεις</i>					
3	Καθαρές ιδιωτικές επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς ⁵³	Οι ιδιωτικές επενδύσεις συνδέονται άμεσα με την εύκολη πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια.	Άνοδος	3,2 % (2021) 2,6 % (2020) 4,4 % (2019)
4	Επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς ⁵⁴	Η πρόοδος στον τομέα αυτόν αποτελεί καλή ένδειξη προόδου όσον αφορά την πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια γενικά. Πρόσφατη πρόοδος, αλλά περιορισμένη	Άνοδος	0,48 % (2021) 0,03 % (2018)

⁵¹ [Ολοκλήρωση αγαθών και υπηρεσιών | Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς \(europa.eu\)](#)

⁵² [Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο | Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς \(europa.eu\)](#)

⁵³ [Οικονομική ανθεκτικότητα | Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς \(europa.eu\)](#)

⁵⁴ [Πρόσβαση σε χρηματοδότηση | Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς \(europa.eu\)](#)

			σε σύγκριση με το διεθνές επίπεδο.		
Δημόσιες επενδύσεις και υποδομές					
5	Δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ	Βάση δεδομένων της AMECO ⁵⁵	Οι δημόσιες επενδύσεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ανάπτυξη και τη διατήρηση υποδομών που στηρίζουν τις επιχειρήσεις, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές ή η ψηφιακή συνδεσιμότητα.	Άνοδος	3,2 % (2022)
Έρευνα και Καινοτομία					
6	Ένταση E&A ως % του ΑΕΠ	Eurostat ⁵⁶	Οι συνολικές δαπάνες E&A (δημόσιες και ιδιωτικές).	>3 % μετά από το 2030	2,26 % (2021) 2,3 % (2020) 2,22 % (2019)
7	Αριθμός αιτήσεων χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ⁵⁷	Eurostat ⁵⁸	Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας αντικατοπτρίζουν την ικανότητα μιας οικονομίας να αξιοποιεί γνώσεις και υποδεικνύουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που μπορεί να αποκτηθεί μέσω της καινοτομίας.	Άνοδος	67 713 (2021) 65 925 (2020) 66 510 (2019)
Ενέργεια					
8	Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	Eurostat ⁵⁹	Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (όπως προτείνεται για την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).	45 % το 2030	21,77 % (2021) 22,04 % (2020) 19,89 % (2019)
9	Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τους μη οικιακούς	Eurostat ⁶¹	Η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας για τους βιομηχανικούς καταναλωτές	Μείωση και κατόπιν	0,1604 EUR ανά kWh (Εξάμηνο 1 2022)

⁵⁵ https://ec.europa.eu/economy_finance/ameco_dashboard

⁵⁶ [Database \(Βάση δεδομένων\) — Science, technology and innovation \(Επιστήμη, τεχνολογία και καινοτομία\) — Eurostat \(europa.eu\)](#)

⁵⁷ Αιτήσεις χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας προς το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ανά χώρα διαμονής των αιτούντων, προεπιλεγμένη απεικόνιση στο σύνολο δεδομένων της Eurostat.

⁵⁸ [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: SDG_09_40

⁵⁹ [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: NRG_IND_REN

	καταναλωτές ⁶⁰		αποτελεί καλή ένδειξη της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας.	σταθεροποίηση	0,0818 EUR (Εξάμηνο 1 2020)
Κυκλικότητα					
10	Ποσοστό κυκλικής χρήσης υλικών	Eurostat ⁶²	Το ποσοστό κυκλικής χρήσης υλικών μετρά το ποσοστό των υλικών που ανακτάται και επανεισάγεται στην οικονομία στη συνολική χρήση υλικών. Στόχος του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία: διπλασιασμός σε σύγκριση με το 2020.	23,4 % μέχρι το 2030	11,7 % (2021) 11,7 % (2020)
Ψηφιοποίηση					
11	Ψηφιακή ένταση των ΜΜΕ	Eurostat ⁶³	Ποσοστό των επιχειρήσεων της ΕΕ με τουλάχιστον βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης. Το βασικό επίπεδο συνεπάγεται τη χρήση τουλάχιστον τεσσάρων από τις δώδεκα επιλεγμένες ψηφιακές τεχνολογίες (π.χ. χρήση οποιασδήποτε τεχνολογίας ΤΝ· πωλήσεις ηλεκτρονικού εμπορίου που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 1 % του συνολικού κύκλου εργασιών· κ.λπ.) όπως ορίζεται στην ψηφιακή δεκαετία.	90 % μέχρι το 2030	69 % (2022)

⁶¹ [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: NRG_PC_205

⁶⁰ Ζώνη IC, κατανάλωση μεταξύ 500 και 2 000 MWh, προεπιλεγμένη απεικόνιση στο σύνολο δεδομένων της Eurostat

⁶² [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#)

⁶³ [How digitalised are the EU's enterprises? \(Πόσο ψηφιοποιημένες είναι οι επιχειρήσεις της ΕΕ;\) — Products Eurostat News — Eurostat \(europa.eu\)](#)

12	Υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις	Eurostat ^{64 65 66}	Ποσοστό των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που χρησιμοποιεί υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, μαζικά δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη. Στόχος που ορίζεται στην ψηφιακή δεκαετία.	75 % μέχρι το 2030	Υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους 41 % (2021) 23,9 % (2018) Μαζικά δεδομένα 14,2 % (2020) Τεχνητή νοημοσύνη 7,9 % (2021)
Εκπαίδευση και δεξιότητες					
13	Συμμετοχή ενηλίκων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση κάθε χρόνο (γυναίκες και άνδρες)	Έρευνα για την εκπαίδευση ενηλίκων/έρευνα για το εργατικό δυναμικό ⁶⁷	Η αυξημένη συμμετοχή στην κατάρτιση θα αποτελεί ένδειξη ικανοποιητικής προόδου όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα (ο στόχος αυτός εντάσσεται στον κοινωνικό πυλώνα των στόχων της συνόδου κορυφής του Πόρτο)	60 % μέχρι το 2030	37,4 % (2016) ⁶⁸ Με βάση την έρευνα για την εκπαίδευση των ενηλίκων, η οποία διεξαγόταν στο παρελθόν μία φορά κάθε 6 χρόνια.
14	Ποσοστό απασχόλησης ενηλίκων	Eurostat ⁶⁹	Η αυξημένη συμμετοχή στην αγορά εργασίας συνεπάγεται τη μείωση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και ενισχύει τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα	78 % μέχρι το 2030	73 % (2021)

⁶⁴ [Statitics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: ISOC_CICCE_USE. Μέγεθος της επιχείρησης: 10 ή περισσότερα απασχολούμενα άτομα

⁶⁵ [Statitics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: ISOC_EB_BD. Μέγεθος της επιχείρησης: 10 ή περισσότερα απασχολούμενα άτομα

⁶⁶ [Statitics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: ISOC_EB_AI. Μέγεθος της επιχείρησης: 10 ή περισσότερα απασχολούμενα άτομα

⁶⁷ Ο δείκτης αυτός θα εφαρμοστεί από το 2022 και μετά, με διαθέσιμα δεδομένα ανά διετία.

⁶⁸ [Circabc \(europa.eu\)](#), δεδομένα της ΓΔ EMPL από την έρευνα για την εκπαίδευση των ενηλίκων, εξαιρουμένης της «καθοδηγούμενης κατάρτισης στη θέση εργασίας»

⁶⁹ [Statitics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\) Employment and activity by sex and age — annual data \(Απασχόληση και δραστηριότητα ανά φύλο και ηλικία — ετήσια δεδομένα\)](#). Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: LFSI_EMP_A.

			(ο στόχος αυτός εντάσσεται στον κοινωνικό πυλώνα των στόχων της συνόδου κορυφής του Πόρτο).		
15	Ειδικοί ΤΠΕ (γυναίκες και άνδρες)	Eurostat ^{70 71}	Ο δείκτης αυτός, που αποτελεί έναν από τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας, μετρά την πρόοδο προς ένα επαρκώς μεγάλο εργατικό δυναμικό που ειδικεύεται στην ανάπτυξη και την εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών.	20 εκατομμύρια μέχρι το 2030	8,5 εκατομμύρια ⁷² (2021) Ποσοστό γυναικών 19,1 % (2021) 17,8 % (2019)
Εμπόριο και ανοικτή στρατηγική αυτονομία					
16	Εμπόριο με τον υπόλοιπο κόσμο (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά ⁷³	Εμπορικές ροές αγαθών και υπηρεσιών με τον υπόλοιπο κόσμο ως ποσοστό του ΑΕΠ της ΕΕ.	Άνοδος	21,5 % (2021) 20,2 % (2020) ⁷⁴
Κανονιστική επιβάρυνση					
17	Ευκολία κανονιστικής συμμόρφωσης	Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς ⁷⁵	Επιχειρηματική αντίληψη όσον αφορά την απάντηση στην ερώτηση: «Πόσο εύκολο είναι για τις επιχειρήσεις στη χώρα σας να συμμορφώνονται με τους κυβερνητικούς κανονισμούς και τις διοικητικές απαιτήσεις (π.χ. άδειες, υποβολή εκθέσεων, νομοθεσία); (1 = υπερβολικά περίπλοκο· 7 = εξαιρετικά	Άνοδος	3,64 (2021) 3,33 (2018)

⁷⁰ [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Απασχολούμενοι ειδικοί ΤΠΕ, ποσοστό της συνολικής απασχόλησης. Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: ISOC_SKS ITSPT

⁷¹ [Statistics \(Στατιστικά στοιχεία\) | Eurostat \(europa.eu\)](#) Απασχολούμενοι ειδικοί ΤΠΕ ανά φύλο. Επιγραμμικός κωδικός δεδομένων: ISOC_SKS ITSPS

⁷² Εκτιμήσεις. Βάση υπολογισμού: 189,7 εκατ. απασχολούμενα άτομα το 2021 [Employment \(Απασχόληση\) — annual statistics \(ετήσιες στατιστικές\) — Statistics Explained \(Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων\) \(europa.eu\)](#)

⁷³ [ASMR 2023.pdf \(europa.eu\)](#) Σχήμα 1

⁷⁴ World trade in goods and services (Παγκόσμιο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών) — an overview (επισκόπηση) — Statistics Explained (Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων) (europa.eu)

⁷⁵ [Ανταπόκριση της δημόσιας διοίκησης και κανονιστική επιβάρυνση | Πίνακας αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς \(europa.eu\)](#)

			εύκολο)» στην έρευνα για τον παγκόσμιο δείκτη ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ.		
--	--	--	---	--	--